

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naložnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Slovensko vseučilišče in naši politiki.

Pred nekaj dnevi je bruhnilo z vso silo na dan vprašanje o italijanski univerzi. Nemski in italijanski listi pišejo dolge članke dannadan o tem važnem problemu, poslanci obeh narodov se zbirajo, posvetujejo in zavzemajo stališča i napram vprašanju samem i napram vladi, ki ga je izprožila. Tudi italijansko dijaštvo ni ostalo tiho, ampak je na velikem shodu na Dunaju povedalo, kakšnega mnenja je v tem vprašanju.

In mi Slovenci?

Do zdaj se je vedno naglašalo, da obstoji med italijanskim in slovenskim vseučiliščem tako trdna vez, da je prvo brez drugega popolnoma nemogoče. In kaj vidimo? Zdaj, ko je postalo vprašanje italijanskega vseučilišča aktualno, ko so celo nemški politiki izjavili, da se ta zadeva mora rešiti in so se na tihem že sprijaznili z vladnim načrtom, v tem tako važnem trenutku slovensko časopisje prinaša lakonična poročila o celi akciji, slovenski poslanci molče kot grob, sploh nikdo se ne zmeni za to vprašanje več kot za lanski sneg.

In vendar se polnijo predali naših političnih listov, zlasti obeh največjih, z vsemi mogočimi stvarmi, naši poslanci uživajo božji mir, toda o kaki akciji za slovensko univerzo ni ne duha ne sluha! Ali se zdi gospodom to vprašanje tako malenkostno, da se ne izplača odpreti ust?! Ali pa morda namerava kdo s svojimi taktičnimi po-

tezami osrečiti slovenski narod na podoban način kot z rešitvijo Proftove afere v Ljubljani?

Čehi že imajo svojo univerzo v Pragi in vendar se pripravljajo z vso silo, da prodro s svojo zahtevo po drugem češkem vseučilišču. Tudi Rusini se baje že živahno gibljejo, le Slovenci spimo zimsko spanje kot polh v duplu in čakamo, da nas kdo podreza ter nam vrže drobec hrane v usta. Da pri takih razmerah ni nikakega življenja, nikakega pravega napredka, ampak samo slepomišenje in tavanje v temi, to je menda popolnoma umljivo. In kako bi bilo drugače?! Kadar so volitve končane, mandati razdeljeni, kdo bi si tedaj kratil predpustno veselje z lščanjem tako trdih orehov kot so slovenska kulturna vprašanja?! Se ne izplača!

Kakor sedaj, tako se tudi pred tedni niti našim poslancem niti našim listom ni zdelo vredno izpregovoriti kako pametno glede avtonomije avstrijskih vseučilišč, dasiravno so nemški krščanski socijalci spravili to važno zadevo na tapet in dasiravno to vprašanje še danes visi nad glavo avstrijske vlade kot Damoklejev meč. Kaj naše časopise in naše zastopstvo na Dunaju briga, če je avtonomija univerz samo avtonomija burševstva! Bo že vlada z Nemci rešila vso stvar in Slovenci homo kot doslej brezpravni gostje!

Toda, če vse molči, en faktor ne sme zamuditi važnega trenutka. Slovenska akademična mladina bo stopila na plan s staro našo zahtevo

in bo govorila tako glasno, da vzbudi zaspane in jim pove, kaj je njihova dolžnost. Namesto da bi prihajali migljaji od zgoraj navzdol, naj gredo sunki od zdočaj navzgor!

Akademik.

Balkanske železnice.

Minister vnanjih rečij baron Aehrenthal je v svojem ekspozé v delegacijah razvil načrt o zgradbi velike železnice, ki bi vozila od bosanske meje čez celo evropsko turško ozemlje, čez meje grško-turške do Larisse v Tesalijo, kjer bi se združila z grškimi železnicami, vodečimi do Egejskega morja. To je v resnici velik, lep načrt, kateri bi, ako se izvede v dejanje, odprl avstrijski industriji nove trge na Balkanu in novo pot do morja. Ta načrt je vzbudil ne navadno zanimanje ne samo v Avstro-Ogrski ampak tudi v inozemstvu. Vse evropsko časopisje in diplomacija vseh velesil v Evropi se je pečala in se peča s tem vprašanjem v toliki meri, da stoji danes celo balkansko vprašanje v vsej svoji obsežnosti in velikosti na dnevnem redu javne diskusije. Baron Aehrenthal ni tega pričakoval ne nameraval. Ko je videl kako zanimanje je vzbudil njegov železniški načrt v inozemstvu, se je podvizal proglasiti v delegacijah, da Avsto-Ogrska s tem nikakor ne zasleduje kakih političnih ampak samo gospodarske cilje. A vse to ne pomaga, Aehrenthalov železniški načrt je vzbudil zlasti na Ruskem, v Franciji in v Angliji nezaupanje in te tri države so se bržkone tudi že spo-

razumele ter zahtevajo kompenzacije. Za njimi se oglasi brez dvoma kmalo tudi Italija ter bode zahtevala v imenu porušenega ravnotežja na Balkanu svoj delež. Samo naša zaveznica Nemčija molči ter ne zahteva za se nikake odškodnine. Ker nam pa Nemčija ni dala dosedaj še najmanjšega, dokaza nesebičnosti, moramo si tolmačiti njen molk samo tako, da ima že na Aehrenthalovem železniškem načrtu svoj delež.

Baron Aehrenthal je izjavil, da ni o svojem železniškem načrtu nikomur nič povedal, z nikomur se o njih posvetoval, z nikomur se pogajal, predno je o njih spregovoril v delegacijah. To je bilo napačno. Baron Aehrenthal je bil vendar avstrijski poslanik v Petrogradu in zelo priljubljen ne samo pri dvoru ampak tudi v tamošnjih političnih krogih, tako da so ga vsi imeli za rusofila, ko je nastopil službo vnanjega ministra. Pričakovati smotorej smeli, da je vsaj Rusko podučil v svoje balkanske načrte, to pa tem bolj, ker je Rusija na temelju pogodbe v Münzstegu prevzela z Avstrijo vred protektorat nad tremi macedonskimi vilajeti. Ta molčečnost in vzdržljivost Aehrenthalova proti Rusiji priča sicer o veliki samozavesti, ne obeta pa prav nič dobrega. To skrivnostno delovanje barona Aehrenthala mora vzbuditi sum povesod in še posebno na Ruskem, katera mora sedaj dvomiti na tem, da zasleduje Avsto-Ogrska s svojimi načrti samo gospodarske nikakor pa ne tudi političnih ciljev. S tem so ob enem vničene tudi vse nade na reforme v Macedoniji, katere se je obljubljalo v münzstegski pogodbi, kajti Rusija in

LISTEK.

Poezija in proza.

(Dr. K. Ozvald.)

(Dalje.)

Vlak drdra proti tirolsko-bavarski meji. Lepa si, čudokrasna, zemlja tirolska! Oko se ne more napasti tvojih čarov.

„A nekaj potnik ti lahko očita:
žen ni ti obdārila Afrodita
z lepoto, ki ti krije vse prostore.“

V Monakovem!

Zvonik sv. Štefana menda velja v reklamnotehničnem pogledu za simbol cesarskega Dunaja, tisti nebotični zvonik, ki kakor iz tal vzrastel kipi pred teboj v vis, ko si iz Koroške ulice stopil na svetošofanski trg. Jaz za svojo osebo dam prednost onim simbolistom, ki proglašajo tisto velikansko kolo v Pratru za glavni znak v individualnem pojmu Dunaj. S tem obrovskim kolesom je bolj izraženo tisto, kar je fejaškega, to je dunajskega na prestolnici naše države.

Monakovo ima pregnant nejši simbol, „München Kindl“ je kvinte-

senca bavarske prestolice. Mislite si dveletnega debeluška, ki je jedva shodil! Ogrnite mu habit benediktinca — seveda pomerjen debeluščku, — v levico mu dajte molitvenik in obe roki naj [privzdigne, kakor bi hotel objeti ves svet. Tak je „München Kindl“. Tak ti z mestne hiše, tak s pisanega plakata, s pivnega vrčka, s tramvajskega voza in s slehernega okraska kliče: „Pridite vsi, kar vas je dobre volje, naslajajte se ob darovih moje metropole, nad katero čujeta lepa Atena in gostoljubna Bavarija!“

Schackovi galeriji bodi posvečen prvi obisk! Tako sem sklenil še v bavarskem brzovlaku. Saj tam po smrti živi Böcklin, oni veliki Böcklin, o katerem bo sine ira et studio pisana zgodovina umetnosti na ves glas vpila, kar je Lessing izrekel — o poeziji, — da je pravih poznavalcev umetnosti vedno bilo prav tako malo kakor pravih umetnikov. Nekaj elementarno intenzivnega v moji duševnosti me je gnalo Böcklina gledat „v barvah“ vselej, če sem ga doma občudoval v svoji zbirki brezbarvnih

reprodukcij.

„Spolnile so se vroče želje.“
Brienerstrasse 19! S čustvi tajinstvenega hrepenenja stopam proti lični enonadstropni hiši, ki je sedaj z vso notranjostjo last nemškega cesarja, proti Schlackovi galeriji. Vežna vrata so zaprta, par minut še manjka do dveh. Minute se mi zde ure. Nervozno motrim prihajajoče postave dolgo petih Angležev in njih ladies.

„Kakor žrd stojiš molče;
oh zato pa je zgovorna
žena tvoja še preveč!“

Vežna vrata se odpro, s svetim strahom stopam v svetišče umetnosti.

„Videlo ni oko, uho ni čulo posvetno...“ Z dnošno polno teh besed zapustim ob petih svetišču. Schwind... Feuerbach... Lenbach... Tudi o njih velja doslovno, da umetnik „se v slavi, ko zgrudi ga smrt, prerodi.“

in danes so nesmrtni. Toda njih genija devotno prosim za zameri! — meni se duša vselej do vrhunca rapolni Böcklinove umetnosti, kadar mislim na Schackovo galerijo.

„Kaj je Böcklin in njegova umetnost?“ me utegneš vprašati.

V slikarstvu najmodernejši „modernih“ in klasik ob enem. Pokrajina je predmet Böcklinovega kista. Böcklin je največji pokrajinski slikar 19. stoletja. Kritiki so nagromadili kot stolp visoko literaturo, deloma celo legendarnega značaja, o Böcklinovi umetnosti. Mnogo tozadavnega sem čital; za moje čustvovanje je Böcklina najbolj shvatil Strzygowski (v zlati knjigi „Die bildende Kunst der Gegenwart“). Kar je Helenec Fidija v kiparstvu, to isto so Böcklinove „Bilder zum Träumen“ v slikarstvu, samo da je Helenec s pomočjo dleta vdihnil marmorju, Böcklin pa potom kista in pokrajine prepeva iz srca globin, kar je prečutil, užil. „Böcklinove slike so himna vedeža, ki sebe samega najde v neskončni naravi, njo pa z nje brezmejnim bogastvom v globini svoje duše. Če prisluškuje pesmi življenja, tedaj vedno ob enem sliši in vidi sebe samega in to, kar ga obdaja. In iz te enote se snujejo njega divne slike.“

Dalje sledi.

Avstro-Ogrska, ki sta se smatrali dosedaj za konkurentinji, se bodeti smatrali za naprej naravnost — za sovražnici.

Posledice te pogršene diplomatske tajinstvenosti se tudi že kažejo. Rusija, za katero stojita brzokone tudi Francija in Anglija, zahteva kot nagrado za avstrijsko železnico do Egejskega morja, železnico, ki bode vezala Donavo z Jadranskim morjem v smeri od Radujevca čez Niš do Bara ali Ulcinja na Adriji. Ta železnica bi tekla čez celo Srbijo, evropsko Turško in Črno goro ter bi donasala posebno Srbiji velike koristi, ker bi ji odprla najkrajšo pot do morja ter bi jo s tem storila tembolj neodvisno od Avstro-Ogrske. Za to progno se zanima Anglija in Francija že več let — in javno mnenje v obeh teh državah je bilo posebno za časa carinskega boja med Avstro-Ogrsko in Srbijo po zaslugi našega „slavnega“ grofa Goluchowskega za to, da se ta prekbalkanska železnica izvede ter da se na ta način Srbija in druge balkanske države osvobodijo avstro-ogrškega jeroštva, katero je bilo baš v onem carinskem boju postalo naravnost nezno in nasilno. Bolgarsko bi s svoje strani zahtevalo kot nagrado za prekbalkansko železnico železniško zvezo Kustendil-Üsküb in bi jo tudi doseglo.*

Kaj bode Italija zahtevala, to nam pove najbližnja prihodnost.

Da pa Nemčija molči, to si moramo moramo razlagati samo s tem, da je baron Aehrenthal kar natihoma objubil nemškemu kapitalu soudeležbo na njegovem železniškem načrtu. Nemci si drugoga ne žele, to jim je za sedaj dovolj, ker bi to neizmerno pospeševalo njih „Drang nach Osten“ in bi se bolj utrilo njih postojanje na Balkanu.

Mi Jugoslovani smo izpostavljeni tej nemški razpenjavosti v prvi vrsti; naše zemlje, naših prirodnih sil in prirodnega bogastva se hočejo polastiti ter nas najprej gospodarski in potem tudi politično zaslužiti. S svojimi podjetji najrazličnejših vrst so prepregli že celo Bosno in Hercegovino sedaj sezajo že po Macedoniji, kjer snujejo s pomočjo tajnih nemških bank tovarne, odpirajo rudnike in vstvarjajo nemške naselbine. — Bosanska vlada pospešuje prodiranje Nemcev in nemškega kapitala v Bosni in Hercegovini; s projektirano železnico bi se to germanizatorično in osvojevalno delovanje nemške politike zaneslo tudi še dalje na slovanski Balkan, ako bi se nemškemu kapitalu dovolila soudeležba na financiranju podjetja.

Avstrija je po svoji večini slovanska in ta slovanski značaj se mora izražati tudi v naši vnanji politiki — in še posebno v balkanski politiki. Ta se mora oprostiti nemških spon in ne sme služiti nemški razpenjavosti. Naš narodni interes (in ta se v tem slučaju popolnoma krije z državno koristijo Avstrije) zahteva, da se ta vnanja in še posebno balkanska politika vodi v slovanskem duhu, da se oprostijo nemškega upliva in preneha služiti nemški razpenjavosti in nemški pridobivalnosti, katera zbuja sum in odpor po vsem svetu. Nemški kapital ne sme dobiti udeležbe na balkanskih železnicah. Samo pod temi pogoji bi mogli in smeli slovanski narodi v Avstriji podpirati baron Aehrenthalove železniške načrte.

Dostavek: Kar je ta članek napisan, je že priteklo nekoliko dni in v tem času je baron Aehrenthal že izjavil, da Avstro-Ogrska nima nič proti temu, da se izvede prekbalkanska železnica od Donave do Bara na Adriji, da se odpre torej Srbiji in Črni gori nova in krajša pot do morja. Gr. Goluchowski

je bil tudi v tem vprašanju družega mnenja; časi se spreminjajo.

Spored javnih shodov

v nedeljo, dne 23. februarja 1906.

Danes priobčujemo natančnejše podatke o zadnjih napovedanih shodih in sicer se vršijo shodi:

1. V Slovenjgradcu ob 1. uri popoldne v „Narodnem domu“. Govorijo gg. drž. posl. Vinko Ježovnik, dr. Lj. Stiker in Ivan Vrdnik.

2. V Žalcu ob 3. uri popoldne v Hausenbichlerjevi dvorani. Govorita gg. drž. posl. Franc Roblek in dr. Ernst Kalan.

3. V St. Jurju ob Juž. žel. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Nendla. Govorijo gg. dr. Vekoslav Kukovec, Blaž Jesenek in Karol Kveder.

4. V Trbovljah ob 3. uri popoldne v prostorih g. Forteja na Vodah. Govorijo g. Ivan Bebek in domačini.

5. V Zupelevcu pri Bizeljškem ob 3. uri popoldne v prostorih g. M. Janežiča. Govori g. dr. Anton Božič.

6. V St. Petru pod Svetimi gorami ob 3. uri popoldne v prostorih g. Franca Kranerja. Govori g. dr. Josip Karlovšek.

7. V Šmarju pri Jelšah ob 3. uri popoldne v prostorih g. Ivana Habjana. Govorijo gg. Fran Ferlinec, dr. Gvido Serbec in Jože Smertnik.

8. V Vuhredu ob 3. uri popoldne. Govorijo gg. Viktor Glaser in Franc Pahernik.

9. Pri Sv. Križu nad Marib. ob 11. uri dopoldne v prostorih gosp. Franca Verdonika. Govorita gg. Ivan Robnik in dr. Florijan Kukovec.

10. V Bučevcih na Mur. p. ob 2. uri popoldne v prostorih gosp. Enzingerja. Govorijo gg. urednik Ivan Lešničar, Joško Rajh in drugi.

11. V Središču ob 5. uri popoldne. Govorijo gg. urednik Vekoslav Spindler in R. Košar.

12. Pri Sv. Marjeti pod Ptujem ob pol 9. uri dopoldne v prostorih g. Fr. Murkoviča v Novi vasi. Govori g. urednik Vek. Spindler.

Na dnevnem redu vseh shodov stojite ti dve točki: 1. Sprememba deželnozborskega volilnega reda. 2. Kaj zahtevamo štajerski Slovenci od dežele?

Pozivljamo vse narodnjake, da marljivo agitirajo in pripravljajo za te shode, ki naj sijajno pokažejo zahteve spodnještajerskih Slovencev glede zori omenjenih točk. Naj nikdo ne ostane doma, vse na shode!

Dopisi.

Iz Sv. Krištofa nad Laškem. „Slov. Gospodar“ z dne 13. svečana t. l. poroča svojim ovčicam o volitvah v občinski zastop Sv. Krištofa nad Laškem. Naštevši novoizvoljene funkcionarje, trdi koncem svojega dopisa: „vsi so naši!“ No, ponosni na svojo bistroumnost ravno ne morete biti! Že smo videli in še vidimo, kako procvita občina v svojem kimanju pod žezlom „Vaših“! Nekaj naših narodnih nasprotnikov je tudi v odboru; ti so seveda tudi „Vaši“ in ker so (?) po „Vaši“ trditvi „Vaši“, morali so celo zoper voljo zavednih in samostojno mislečih volilcev v „Vaš“ občinski odbor. Da so pa bili voljeni, zgodilo se je le vsled „Vaše“ agitacije in najbrže iz posebno blaženih namenov!

Zdaj pa imate priliko, da že vendar enkrat naročite „svojemu“ tajniku, da naj v slovanski občini tudi izključno slovanski uraduje; tudi če glavarstvu kaj pošlje, ni mu potreba nemškutariti, povejte mu, da znajo tudi pri drugih

javnih, če tudi višjih uradih, slovensko in da mu torej njegova nemškutarija pač ne dela nobene posebne časti.

Popolnoma nemške tiskovine, ovitki in razglasi morajo biti pri „Vaših“ slovenskih občanih menda posebno v časih???

Čemu je v popolnoma slovenski kmečki občini poleg slovenskega še čisto nemški pečat? Ali Vas ni sram, ali se ne smešite pred svetom, pred drugimi narodnostmi z „Vašim“ početjem?! V kateri zavedni občini ste že videli kaj sličnega?

Joj svetu, če so vsi „Vaši“ tako zavedni in odločni!

Ljudje, ki „hočejo“ druge iz odbora metati, morajo najprej pokazati, da so sami zmogljivi, vestnejši in v resnici narodni, ne pa le širokoustneži in koristolovci!

Se razumemo?!

Iz Braslovč. Z napetostjo in bojaznijo obenem smo pričakovali dne, ko se odpro vrata v svetišče slovenske Talije. Narodna igra „Deseti brat“ se je v nedeljo uprizorila. Igra na odra na deželi uprizoriti ni bilo lahko; maloder in druge težkoče, to so ovire, ki so krive mnogokrat, da znamenito delo ne doseže vspeha. Nedeljska predstava je pa navzlic tem zaprekam uspela povsem častno. Igra je bila dobro nastudirana in igralci so se potrudili, da se vglobijo v svoje vloge. Z gospodično Kraševičevo si je naš gledališki odsek pridobil izborna moč. Njena Manica je bila izborna, igrala je s čustvom in fino kot prava umetnica. Krjavelj (g. Delakorda) je kaj srečno uspel, spoznalo se je takoj, da je vsestransko izboren igralec, vzbujal je obilo smeha in razvedrila, in menda mu ne najdemo para. Naslovno vlogo je igral gospod Marčinko. Igral je fino brez vsakega pretiravanja. Tako g. Delakorda kakor g. Marčinko sta žela mnogo burnega in zasluženega priznanja ne samo koncem dejanj nego tudi pri odprti sceni. Težko vlogo je imel Kvas (g. Salaba). Konstatirati se pa mora, da je bil na svojem mestu. Nastopil je s pravim tempamentom in čustvovanjem. Ugajal je Dolef (g. Vovšek), ostali igralci in in igralke so bili tudi na mestu in so častno rešili nalogo. Največjo zaslugo za vspelo nedeljsko predstavo si je pridobil g. režiser s skrbno režijo, kar ni bila mala stvar. Bodi gospodu tem potem izrečena prisrčna zahvala. — Prostorji so bili vsi razprodani, dvorana je bila nabito polna, navzočih je bilo 300 ljudi. Predstava se bode 23 t. m. ob 3. uri popoldne ponovila na splošno željo občinstva. Po igri je bil koncert slavne šentpavelske godbe, ki je nudil izreden umetniški užitek. Navdušeno občinstvo je obsipavalo igralce s ploskanjem in odobravanjem. Razvil se je nato živahen ples.

Od Sv. Jurja ob Južni železnici. (Naše žalostne razmere.) Ni nam ravno ljubo, da moramo tukaj na javnem mestu tako žalostne razmere o vzgojitelju naše mladine razkrinkati. Ker je dan za dnevom slabše, zatorej moramo nemudoma to storiti. Šiba božja nas je zadela s kaplanom Žgankom. Žalostno je poslušati otroke, ako jih izprašujemo, kaj so se danes pri gospodu katehetu učili. Na kratko nam odgovorijo: Nič! Nekaj so čekali o literalcih celo uro. Res žalostno! Namesto da bi se otroci učili veronauk in božjo besedo, se morajo učiti le obrekovanja. In še celo tako mladim dušam v drugem razredu dekliske šole. V tretjem in četrtem razredu pa sploh drugega ni kot politično predavanje o liberalcih in njih časopisju. Od tod tudi to, da Vas javno otroci v šoli in zunaj zasmehujejo in norče iz Vas brijejo. Namesto da bi jih učili, svarili,

jih pa hujskate. Gospodine, pride dan ko se bode to kruto nad Vami maščevalo. Raz lece pa vedno pridigujete, da vera peša, da celo v šoli in sedaj še hočejo križ iz šole vreči. Nobeden drugi ne meče hujske križa iz šole kot takšni duhovniki s svojim puhlim in praznim besedičenjem in zabavljanjem. V „Gospodarju“ nekaj kraspate in brcate, da ne bo dolgo, ko bode te pometli z vsemi šentjurskimi „liberalci“, Stojte! In glejte, da se Vam kaj enakega ne zgodi in to v kratkem kratkem času. Mi se bodemo tudi znali pritožiti na kakšno višje mesto kakor n. pr. kaplana ali župniku. Pridige še itak niste imeli nobene brez politike odkar ste v St. Jurju. Vsakdo se zgraža, naj si bode še tako klerikalen in pravi, da tega hujskanja bi bilo že zadosti. V šoli tudi iščete in zasledujete „Domovinega“ dopisnika, mesto da bi počevali veronauk. Zatorej pa vedno prosimo: kuge, lakote, nime, posebno pa kaplana Žganka, reši nas, o Gospod!

Podlistek v naših listih.

Ker so leposlovni listi, skoro izključno privilegij inteligence, ima podlistek v političnih časopisih namen zabavati svoje čitatelje in jih kolikortoliko seznaniti z leposlovjem. Kako pa izvršujejo naši slovanski časopisi to prevažno nalogo? Po mojem mnenju zelo pomankljivo. Podlistek je prekratek in še tega kratkega podlistka vsaka številka ne prinese. Kaj mi pomaga, da preberem vsak teden majhen odlomek povesti, če sproti pozabim, kaj berem. To je posebno mučno pri daljših zanimivih spisih. Kadar bi človek najraje naprej bral, takrat mu zmanjka in čakati mora celi teden na drugo drobtino. Med tem že pozabi, kaj je nazadnje bral in zveza je pretrgana. Spominjam se dobro povesti „Diogen“ v lanski „Domovini“. To je znamenit roman znamenitega pisatelja. Toda kako naj berem nekaj zanimivega v takih presledkih? Nekaj časa sem ga zasledovala, a ker pa je šlo le prepočas, sem se naveličala. In mogoče, da se ni samo meni tako godilo. Druga oseba mi je pravila, da je proti koncu že pozabila začetek. Da bi si pa vse podlistke shranjeval in jih nazadnje bral? Našla sem res pri neki gospej hvalevredno navado, da nabira in hrani vse povesti iz časopisov. Nabrala si je tekom časa lepo število povesti in romanov. Seveda so to samo „letaki“, „fliegende Blätter“ v pravem pomenu besede, ali ti „letaki“ bi se dali ko nečno tudi vezati in imeli bi knjigo. Pri naših slovanskih listih je še to nemogoče. Že oblika naših podlistkov je taka, da bi knjiga iz njih zložena, kaj čudno izgledala. Tudi radi tega ni mogoče naše podlistke zbirati, ker je navadno na drugi strani kaj drugega tiskanega. Sosedje si medseboj liste posojujejo, a ostrizenega lista vendar ne moremo dati drugemu v roke. Ali naj čakamo, da dobimo list nazaj? Ako ga sploh dobimo, kar se pa v redkih slučajih zgodi, kako pa izgleda potem list? In vendar bi se dalo ravno potom političnih časopisov slovensko slovstvo razširiti med najširše sloje. Reforme je torej na tem polju nujno treba. Naši slovanski listi naj bi prenašali mesto pomankljivega „podlistka“ „leposlovno prilogo“. Ta priloga naj bi bila popolnoma za sebe, brez drugih vsakdanjih poročil, brez inseratov. Prinašala naj bi romane, novele in povesti iz domače in svetovne literature, životopise slovenskih in tujih imenitnih pisateljev in pesnikov ter ocene različnih spisov in knjig. Tudi spisi iz polja znanosti, o novih iznajdbah itd. naj bi našli svoje mesto.

Oblika „leposlovne priloge“ naj bi bila manjša, tako, da bi se dala pozneje v knjigo zložiti. Mogoče taka,

* O tem glej uvodnik v „Domovini“ od 26. oktobra 1906 štev. 125.

kakor „Ljublj. Zvon“, „Dom in svet“. Na ta način bi si posamezniki in društva tekem časa nabrali lično knjižnico.

Ako hočemo, da bodo naši listi se bolj priljubili ljudstvu, postanejo naj bolj zabavni. Sama suhoparna politika in praktični gospodarski nauki ne zanimajo mladine in tudi stari ljudje radi berejo ali poslušajo kaj kratkočasnega posebno v dolgih zimskih večerih. Seveda bi stem upravnštvom listov stroški narasli, a pomnožili bi se naročniki.

V Mozirje grem v nedeljo dne 23. t. m. pa tak gotovo, kakor so gotovo flosarji na svetu. Narodna Čitalnica ima maškarado. Zadnja sokolska mi je testamentirala velikanskega mačka, ki me sili, da si ga sedaj pošteno skuriram. Klin s klinom. Kdor pa zadnjič ni bil, naj se pridruži nam, ki smo si zadnjič pete brusili, pa mu naprej povem, da ga ne bo grivalo. Stopimo zopet enkrat zakrinkani med veseleči in vrteči se svet, kajti nič nam ne morejo, čeprav nas po polnoči razkrinkajo.

Hola, he, zadnji čas je! Potem pa pridejo dnevi pokore, ko bomo doma za pečjo iskali ribam kosti in rakom „špeh“. Na noge tedaj vse, kar leze ino gre — na veliko vseslovansko tekmovalje mask. Borili se bomo za prvenstvo v lepoti. In oni, ki bo najbolj zauber, naj si že bo moškega, ženskega ali srednjejšega spola, dobi ledrasto medaljo iz domače „apatove fabrike“ —. No, pa ne ustrašite se, bo že kaj boljšega, samo povedati še ne smem. Zapomnite si dobro. Točno ob 11. uri predpolnočno prisopiha ekspresni vlak iz Robanovega kota na postajo „Stadt Loke“, kjer izstopijo solčavski, lučki, gornjegrajski, meninski in dobroveljski coklarji. Na peronu jih pozdravi cokl-purgermajster in coklarski zbor za-poje ono:

Blagor teb' mozirska fara,
kjer je cokla stara para;
tisti trg je coklpurg,
tja ne pride nikdar Turk.

Cela garda „maršira“ potem čez ločki most naravnost v dvorano, kjer se začne veliki ples coklarjev. Vsak coklar sezuje svoje cokle in pleše bos. Pozor! vsi oni nerodneži, ki bodete obuti, pazite strogo, da ne stopi kdo komu na kurje oko, ali na predolg palec, kajti, sicer imamo „špehtakl“, da bo strah. Vsak vzemi svoje noge v strah! Med odmorom privesljajo bočki, šmarski in kokarski flosarji. Vsak pripelje svojo boljšo polovico in te preskrbe „štrukljev dve skledi, pa ne prebledi...“ Kaj bo pa naprej, videl bo vsak, kdor prinese svoje oči na čitalniško maškarado. Kdor bo pa doma „pod kožo gledal“, tistemu bo se pa le sanjalo.

Torej, coklarji, flosarji in ves drug „folk“, privri v nedeljo v Mozirje. Snidemo se v „pomarančgasi“ potem pa gremo po „rozmarinngasi“ čez „cigajnerfirtl“ naravnost v Čitalnico. Gospod oštarjaš Strenčan bo odprl one pipe, ki so brez vode in zaklal tiste kokoši, ki so še letos zagledale beli dan. In tako se vidimo, kaj ne vsi, ki se radi vrtimo, pojemo in plešemo do belega dne v nedeljo v Narodni Čitalnici v Mozirju. Le u kup, le u kup, uboga gmajna. Jaz pa pridem s spremstvom „želodovega kralja“.

Coklpurgar.

Iz Prage. — Zveza jugoslovanskih akad. društev v Pragi. Jugoslovanska akademična društva izvzemši bolgarsko in slovensko akad. društvo „Adrija“ so si podala roke k bratski zvezi in se združila. Nabavila so si skupnih prostorov, v katerih zamorejo z združenimi močmi vršiti svojo nalogo, ki so si jo bila

postavila — zblizanje jugoslovanskih narodov.

Daleč od rojstne grude, v zlati Pragi, nas objema življenje polno sile in spominov na čase, ko je vihar, za-počel v Pragi, zahrnel preko Evrope, ko je utripanje tega srca Češke občutil vesoljni svet. Narodu češkemu je prve-mu dahnilo v večnosti se porajajoče hrepenenje po svobodi svoj nebeški poljub na čelo, njega je doletela visoka naloga, da povzdigne plamenico — misli svobodne —, ki je ležala steptana na tleh, da jo štiti in jo nese skozi temo in vihar — — — Na obzorju tega naroda žarijo zvezde Hůsa, Komenškega, Havlička —!

Silen je postal češki narod, češki lev je vladal v moči in slavi, toda za-dela ga je strelica sovragova in padel je okrvavljen na rodno zemljo. Bela Gora — ime, katero izgovarja sleherni Čeh le, s kletvijo, je pila kri branilcev svobode. Nemška poplava se je razlila po deželi, grozeč s smrtjo vsemu, kar je bilo češkega. Toda češkega naroda niso izbrali višnji bogovi za svecenika svobode, — da bi sam v neprostih dneh čakal svojega konca! Začel se je gi-bati, započel je borbo in odpor, ki mu je omogočil zopetno pomlajenje. Vstali so možje, ki so posvečali vse svoje moči povzdigi naroda in njihovemu trudu se mora zahvaliti češki narod za svojo današnjo postojanko v svetu: danes je gospodarsko, politično in kulturno silen. — — —

Življenje med tem narodom, daleč od doma, v drugih okoliščinah med drugimi ljudmi in drugačnimi interesi in ostalo brez vpliva na nas. Drugačna psihologija narodnega življenja, opazo-vanje vstrajne in žilave narodnostne borbe in ostrih intelektualnih in soci-jalnih bojov, opazovanje silnega raz-voja gospodarstva, industrije in trgovine — vse to nas je napotilo, da smo za-čeli premotrivati življenje našega na-roda z drugim — kritičnim očesom. Polnim navdušenja in upanja v bodočnost naše ideje nam prekipevajo moči, srce zahteva dela in prsi se nam širijo samozavesti in sile za borbo za svoje velike ideale.

Sedaj začenjamo tudi slovanstvo in jugoslovanstvo pojmovati vse dru-gače, nazori se čistijo in zahtevajo uresničenja visokih idej. Naša naloga bo, da zanesemo med svoj narod raz-umevanje slovanske misli, da dobi ta velika misel tudi realnosti, ki je za-more pomoči do zmage in da napovemo odločen boj onemu frazerstvu, ki se poraja le v plitkih dušah in se izraža v bobnečih besedah, ki oglašajo a ne vzbujajo odmeva v srcu! S propagando panslavizma á-la Cerep-Spiridonovič ne rešimo svojega naroda!

Iz teh razlogov smo se združili, da rešimo ta problem v malem — med seboj, — da odgojimo v sebi zavest in spoznanje naloge, ki nas čaka. Upamo, da se pokažejo rezultati tega našega dela že sedaj zunanje, a še mnogo bolj ko se razidemo kot celi možje širom naše Jugoslavije, poslanci bratstva in sloge in bojevniki za svobodo duha in zemlje naših narodov!

* * *

Jugoslovanski dijak je dobil vedno od svojih domačih tudi pomanjkanje za brašno, ko je nastopil svojo pot na univerze. Vedno se mora bojevati s pomanjkanjem skoro najpotrebnejšega. V tem stanju žrtvuje mnogo od svojih dohodkov za svoje društvene in orga-nizacijske potrebe, — ker pa nam ti borni novci komaj za najpotrebnejše zadostujejo, smo prisiljeni, da se obr-nemo za denarno pomoč na vse naše denarne zavode, društva, korporacije in posameznike, ki se zanimajo za življe-nje svojega dijaštva.

Zajedno prosimo vse naše zavode,

trgovce ki so v kateri koli zvezi s Prago, da vodijo svojo korespondenco v ma-terinskem jeziku, a posebni odsek naše „Zveze“ se bode bavil s prevajanjem teh dopisov. Na ta način zamorejo iz-datno podpirati svoje dijaštvo in ob-enem našo zvezo. — — —

Pomagajte svojemu dijaštvu, ki se trudi in upira, podprite ga na njegovi težavni poti z močno roko, da ne bo naše delovanje brezplodno, da ne bo naše združenje le sen, ki ga vzbudi zvezdnata noč in ki odpluje ob zori — puščajoč za seboj razočaranje. — — — Domovina, tukaj je polje za rodoljube, tukaj naj poprimejo krepko za delo možje, ki jim leži na srcu lastna in bodočnost celega naroda! „Jugoslavija“ se probuja, bratsko si podajajo roke vaši sinovi daleč od vas — sledite jim in pomagajte jim, kajti pot je dolga in strma, solčni cilj pa še daleč, daleč!

Vse dobrodeljne prispevke in darila sprejemaskupnibla-gajnik gospod Viljem Kuček, tehnik — Brandlova ulica 31. III. Kralj. Vinogradi.

Za skupni odbor

Združ. jugoslovanskih akad. društev

v Pragi

„Sloboda“, „Hrvat“, „Ilirija“, „Šma-dija“, „Klub slovenskih tehnikov“, „Klub hrvatskih tehničara“

Iz Slovenjgradca. Nasproti kolodvoru imamo restavracijo, katero vodi solicator tukajšnjega vsenemškega odvetnika g. Gradischnig. Toraj solicator in restavrater! Ta človek, čegar mati še nemški ne zna, je postal v zadnjem času tako prevzet, da je baje popolnoma prepričan, da mu v nobenem slučaju ne izostanejo slovenski gostje. Ko se je pred kratkim v njegovi restavraciji zabavala mala slovenska družba in hotela slovenski peti, jo je začel zmerjati z besedami: „Vi ste še slabši kot hlupci, katerim se lahko do-pové, da se v tukajšnjem mestu ne sme slovenski peti.“

Torej družba je bila moralčno ven vržena. In kljub temu še cele ne-kateri slovenski inteligenti pridno za-hajajo v imenovano gostilno!

Pretečeni teden vršila se je v isti gostilni tudi predpustna veselica „Lum-penball“, katere čisti dobiček je bil namenjen „Südmarki“ in „Schulverei-nu“. Jako značilno! Vabila so izšla od tukajšnje odvetniške pisarne. Chef te pisarne je sicer svoj čas Slovencem in uradom prisegel, da bo popolnoma ne-pristranski in Slovencem pravičen, da se sploh ne bo utikal v politične raz-mere, a sedaj mu je greben zrastel in on je prav za prav voditelj nemške na-cionalne politike tukaj.

Ne samo, da se njegovi uslužbenci, kakor pravijo, pretepavajo po gostilnah in razbijajo šipe po hišah, isti morajo celo propagando delati za „Südmarkino“ politiko. Pred imenovano veselico je najmlajši njegov uslužbenec v neki gostilni v Šmartnem dopovedoval nav-zočim, da so slovenski trgovci odvisni od Nemcev in da morajo z njimi držati.

Ta mladi Gornještajerec se pač grozno moti! Najbrž ne pozna besede „ironija“. Tako se obnašajo nemški odvetniki v slovenskih krajih.

Pri zadnjih volitvah v okrajni zastop je odvetniška pisarna lovila slovenske glasove v prid Nemcem in sedaj vodi vsenemško politiko. Gospod doktor ali ste še mož beseda ali ste že snedli tiste obljube? Počakajte malo in obrnili bomo tudi mi Slovenci Vam hrbet, po katerem Vi sedaj tako izte-zate Vaše dolge roke, kajti prične se daniti!

Kupujte narodni kolek!

Politični pregled.

Domače dežele.

— Pregled deželnozborskih volitev: 19. februarja volijo kmetske občine na Tirolskem; 20. februarja: kmetske ob-čine na Češkem; 21. februarja: kmetske občine na Kranjskem in mesta na Ti-rolskem; 24. februarja: trgovske zbor-nice na Tirolskem; 25. februarja: vele-posestvo na Tirolskem in kmetske ob-čine v Galiciji; 27. februarja: mesta na Češkem; 28. februarja: mesta na Kranjskem in trgovska zbornica v Ljubljani; 2. marca: trgovske zbornice na Češkem, mesta v Galiciji in splošna kurija na Goriškem; 3. marca: trgovske zbornice v Galiciji; 4. marca: kmetske občine na Goriškem; 5. marca: vele-posestvo na Češkem; 6. marca: mesta in trgovska zbornica na Goriškem, veleposestvo na Kranjskem in v Ga-liciji in 7. marca veleposestvo v Gorici.

„Korespondenz Austria“ je poro-čala 18. t. m. iz vodilnih krogov kršč. socialne stranke, da je parlamentarni in politični položaj posebno v prora-čunskem odseku več nego napet. Na-sprotstva med nemško-naprednimi stran-kami na eni, med Čehi in vlado, na drugi strani so tako pikra, da se treba pripraviti na važna otrsena parlamentarnih in političnih razmer. Beckovo ministerstvo bi pri tem moralo igrati vlogo posredovalca. Uspeh te vloge bo samo tačas dober, ako bode vlado del parlamentarnih strank podpiral. Pred vsem bi bilo treba gledati na to, da bi se o važnih postavkah nancnega in pravosodnega ministerstva razpravljalo šele po zvršenih deželnozborskih vo-litvah na Češkem, češ, da nastopi po teh toliko na nemški, kolikor na češki strani popoln politični preobrat. Potem bode kršč. soc. stranka, kot državna stranka, katera se ni nedežila deželno-zborskih volitev na Češkem, lahko na-stopila kot objektivna posredovalka skrbno čuvajoč nemške interese v raznih narodnih podrobnih vprašanjih. Na vsak način se bode poskušalo po prvi plenarni seji državne zbornice doseči sporazumljenje v najvažnejših stvareh v naučni in pravosodni stroki. — To je pač res čudna objektivnost teh kršč. soc. dičnih zaveznikov naše kmečke zveze in S. L. S., ki hočejo ču-vati nemške pravice ali bolje predpravice v vseh podrobnih narodnih vprašanjih. Čehi, tudi odločno odklanjajo posredovanje stranke, katera nima nikake udeležbe na čeških stvareh. Zanimiva je ta izjava pa za-radi tega, ker se klerikalci javno po-nujajo za delo, ki se baronu Becku noče posrečiti in ker je znano, da bar. Beck smatra češko-nemško spravo kot tretjo veliko in važno točko svo-jega programa. Znano je tudi, da se mu ta sprava po krivdi vlade, višjih in nižjih državnih uradnikov ne more posrečiti (razne sodne afere). Kaj naj pomenijo torej te klerikalne ponudbe drugega, nego da hočejo priti do moči in vlade in če bi jim bilo tudi treba odstraniti Becka?

V proračunskem odseku je bilo rešeno poglavje o tobaku in sprejeti dotični predlogi o uvedbi poskusov za gojenje tobaka na Štajerskem. Poročevalec je bil posl. dr. Korošec.

V avstrijski delegaciji je pri raz-pravi o rednih troških za vojsko iz-javil del. Leskivič, da bode glasoval za vojne potrebe, da pa povdarja potrebo, da se tudi vojska demokra-tizira. Vojna uprava mora pri nabavi vojnih potrebščin jemati več ozira na obrtništvo. Dandanes se stavijo malim

obrnikom taki pogoji za razne dobave, da jih ti nikakor ne morejo sprejeti in so tako prisiljeni resignirati na vsako dodajajo vojnih potrebščin. To se mora spremeniti. Del. Nemeč graja, da nimamo določenega vojnega in mornariškega programa, vsled česar so tudi vsa naša reformna podjetja kljub velikim stroškom premalo uspešna. Nadalje obsoja grdo ravnanje z moštvom pri vajah; zahteva zboljšanje mezd za moštvo in meni, da bi tudi navadnim rekrutom enoletna služba zadostovala. Govorili so še razni delegati, zahtevajoč dvoletno službo, zboljšanje častniških plač in mezd za moštvo ter so svarili pred novimi koncesijami Madžarom v smislu samostojne madžarske narodne armade.

Spodnještajerski Slovenci!

V nedeljo, dne 23. februarja vsi na shode! Številna udeležba bodi glasen protest proti krivicam, ki so se Vam godile desetletja v deželni zboru štajerskem, bodi odločna zahteva po Vaših pravicah v deželi, v kateri tvorite dobro tretjino prebivalstva!

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Cenjene naročnike** najvljudneje prosimo, da oprostijo, ako bi nastale prihodnji teden nerednosti pri dopošiljanju lista, ker se nam je motor v tiskarni po nesreči tako pokvaril, da zahteva daljšega popravila.

— **Maškarada „Celjskega Sokola“** ki se bo vršila na pustno nedeljo, vzbuja v vseh krogih izvanredno zanimanje. Poset obeta biti jako lep posebno od strani mask. Saj se pa tudi prireditelji trudijo dvigniti kar najbolj mogoče sijaj maškarade. Z ozirom na razna vprašanja pojasnjuje odbor, da so dobrodošle tudi maske, ki se sicer ne strinjajo s slogom „Na Balkanu“, vendar se želi, da se maske kolikor je mogoče uklonijo slogu maškarade, saj je v tem pogledu izbira kar največja in daje br. Juro Deteček ml. radevolje pojasnila.

— **Popravek.** V zadnjem dopisu iz Št. Jurja se naj glasi, da je tajnica tamošnje ženske podružnice gospodična Anica Kavčičeva (ne Kovačičeva), blagajnica gospa Marija Podgoršek (ne Pungaršek). Tudi pesem, katera se je med drugimi pela, se imenuje „Barčica“ ne „Beračica“.

— **Predpustne prireditve.** Opozarjamo na jutrišnji (v soboto, dne 22. svečana) pevski večer s plesom pri Plevčaku v Gaberju. — V nedeljo, dne 23. svečana se vrši v Mozirju čitalnična maškarada. Več med društvenimi vestmi.

— **Zaključni venček plesne šole,** katero je vodil g. Bruno Rotter se je vršil minulo soboto v mali dvorani „Narodnega doma“. Zbrala se je vesela družba, ki se je dobro zabavala do ranega jutra. Posebno so ugajali figuralni plesi, zlasti „Beseda“. Vse je na venčku kakor v plesni šoli mojstersko vodil g. Rotter. Sviral je jako dobro češki oddelček celjske „Narodne godbe“. Čisti dobiček v znesku 3 K se je naklonil celjski podružnici Ciril-Methodove družbe.

— V „**Skalni kleti**“ pri Celju vrši se v nedeljo, dne 23. marca t. l. domača zabava s plesom, na katero tem potom najvljudneje vabimo. Začetek ob 4. uri popoldne.

— V **Lučah** je umrl Radeckijev veteran, g. Franc Logar, po domače Tanicelj. N. v m. p.!

— Iz **Škal.** Slavna posojilnica in hranilnica v Velenju je podarila letos 10 K za tukajšnje uboge učence. Za

ta velikodušni dar izreka podpisani v imenu revnih šolarjev imenovanemu zavodu najprisrčnejšo zahvalo.

Davorin Kranjčič, nadučitelj.

— Iz **Ljutomera.** Poročila se je 19. t. m. gđ. Irma Repičeva z gosp. Fricem Zemljičem. Povodom tega jima je „Slov. pevsko društvo“ priredilo na predvečer poroke serenado. Naše najiskrenejše častitke.

— Iz **Ljutomera.** Poročil se je g. Joško Rajh, veleposestnik na Moti pri Ljutomeru z gđ. Katico Lipovec. Bilo srečno!

— V **Konkurz** je prišla tvrdka A. Grzesicky, mlin in parna pekarija v Gradcu. Upravitelj konkurzne mase je odvetnik dr. Reiser v Gradcu.

— **Pred upravnim sodiščem** se vrši 26. t. m. ob 11. uri dopoldne obfavnava o pritožbi južnoštajerske hranilnice v Celju proti ministerstvu notranjih zadev radi doneskov za deželni ubožni zaklad.

— **Županom v Pobrežju pod Mariborom** je izvoljen znova g. Franc Rojko, posestnik in gostilničar v Pobrežju — sevé, hud nemškutar.

— **Stavkale** so v ponedeljek koristke mariborskega gledališča. Zato ni bilo v Ptujju zvečer gledališke predstave.

— **Učiteljska mesta.** Razpisano je def. mesto učiteljice za dvorazrednico v Šmarjeti na Dravskem polju pošta Rače, 3. pl. raz. (prošnje do 15. marca): nadalje na trirazrednici v Št. Ilju pod Turjakom, def. učiteljsko mesto, 2. plač. raz. (prošnje do 30. marca t. l.

— **Volitve v brežiški okrajni zastop.** Kakor je bilo pričakovati, tako se je zgodilo: včeraj mesto Brežice ni volilo zastopnikov v okrajni zastop. Vsled tega se torej okr. zastop ne bo mogel konstituirati.

— V **Laškem trgu** se priredi v nedeljo, dne 23. svečana popoldne ob 4. uri veselica v prid ubogim šolarjem iz Laškega trga in okolice. Na vspredu je tombola, petje in ples. Vstopnina 40 vin. za osebo. Svira godba na lok.

— **Drobne novice.** Na Podovi nekateri posestniki — seveda nahajskani — zahtevajo nemško šolo. — V Makolah je v kratkem času umrlo 5 ljudi na srčni kapi. — Vrat si je zarezal dne 8. t. m. M. Čagran, veleposestnikov sin v Vučji vasi na Murškem polju. Star je bil 43 let.

— **Celjsko pevsko društvo.** Za ev. nastop 23. t. m. zvečer je neobhodno potrebno, da se preje še prepejejo nameravane pesmi. Prošijo se torej gg. pevci, da se blagovolijo v to svrhu sniti v nedeljo ob pol 2. uri popoldne v Čitalnici. — Naslednja pevska vaja je potem, kakor običajno, prihodnje sredo.

— **Beseda k ustanovitvi druge slovenske posojilnice v Mariboru.** Ne bomo brskali po vzrokih, ki so napotili nekatere rodoljube do tega koraka, niti tajiti, da se je tu in tam celo pokazala potreba po novem denarnem zavodu, računamo le z dejstvom, da imamo v Mariboru sedaj dve posojilnici.

Z novim zavodom se gospodarsko stanje slovenskega naroda v Mariboru in v okolici pač nikakor ne bo izboljšalo, ker je dvig gmotno tako bednega človeka, kakoršen je okoličanski viničar mogoč le, če se izpopolnijo najboljše strani današnjega združništva, če se dvigne kulturni napredek viničarja ter delavca, kmetskega ter industrijalnega na eni strani, na drugi pa treba streti moč meščanskih mogočnejev, ki izrabljajo danes gospodarsko slabost slovenskega težaka na najnesramnejše načine.

V tem oziru je pomembno delo-

vanje stavbene zadruge „Dom“ — seve še s tem ni storjeno vse. Sličnih podjetij na zadružni podlagi bi trebalo več.

Velik del zemlje v marib. okolici je v nemških rokah. Vinorodni kraji so tu za slovenski rod naravnost sramota. Slovenec je tu navadno viničar, dainar, hlapec. — Nemeč gospodar. To socijalno zlo pa je ob enem narodno zlo, ker so večji posestniki ter veleposestniki navadno volilci I. in II. razreda pri občinskih volitvah.

Vrniti zemljo njim, ki so nekaj na njej kmetovali, bi bilo kaj plodonosno delo — in skrbeti, da se more novi gospodar na novo pridobljeni zemlji vzdržati, bi bila druga nič manj važna naloga našega delovanja.

To bi bila socijalna stran našega delovanja v mariborskem okolišu.

Dobiti moč v odločujočih zastopih, slednjič dobiti v slovenske roke mesta, to bi bili cilji našemu obrambnemu delu. Industrija, obrt in trgovina so polja, na katerih nam je treba ustvariti še sila mnogo, če hočemo kedaj videti slovensko lice slovensko-štajerskih mest.

In uprav v Mariboru bi trebalo napeti vse sile. — S posojilnico, pri njenem primitivnem poslovanju ni mogoče kaj posebnega ukreniti. Banke bi bile prej na mestu. Seve je treba v to strokovne izobrazbe, nekoliko več nego je obvladajo navadno naši „ljudje z idejami“, politiki „par excellence“.

Ustanovitev nove posojilnice v Mariboru nam kaže jasno mizerijo v naših narodno-gospodarskih naziranjih. Čas bi že bil, se iznebiti prepričanja, da se mora vsa naša gospodarska politika sukati le okoli rezervnih zakladov posojilnic.

— **Obsojen** je bil v Gradcu mlinarski učenec Hanžekovič od Radgone zavoljo telesne poškodbe k 4 mesečni ječi in odškodnini za bolečine in zdravnika v znesku 140 K. 21. decembra pretek. leta so se namreč nemški in slovenski fantje v Radgoni zavoljo nekega dekleta stepli; po tepežu je Hanžekovič dva fanta zasledoval in oba s kolom ranil.

— **O občinsk. gospodarstvu v Št. Jakobu v Rožu** so razširili nemški listi pretirane in neresnične vesti o primanjkljaju v občinski blagajni. Tridnevna revizija je dognala nekó napako za 400 K; primankljaj pri lovski najemnini, kateri je nastal vsled nepravilnega vpisovanja pa je pokrit s premoženjem prejšnjega župana.

— **Imenovan** je nadučiteljem v Št. Petru na Medvedj. selu g. Franc Korbar, doslej šolski vodja v Sv. Primožu na Poh., def. učiteljem v Reki g. Radovan Majovšek, prov. učitelj istotam. — Prestavljena je od Sv. Jakoba v Slov. gor. v Št. Ilj gđ. Ant. Rautner. V začasni pokoj je šla učiteljica v Velenju gđ. Pfeiffer.

— **Šoštanj.** V soboto, 8. svečana je priredila šaleška podružnica „Slov. plan. društva“ domačinom in gostom, katerih je prijetelo obilo od blizu in daleč, prijeten užitek. Predstavljala se je opereta „Čevljar baron“. Videli smo to res težavno igro na večjih odrih, vendar lahko rečemo, da šoštanjska prireditev ni zaostajala v ničemer. Igra zahteva izbornih močij — solistov in zbora — in vendar se je posrečila v vsakem oziru. — Glavni vlogi sta bili v rokah gosp. Tajnika (Nacelj) in gđ. Virantove (Marička), katera sta oba za svojo temperamentno igro žela obilo priznanja. Sijajno je pogodila tudi gospica Valenčičeva ne lahko vlogo baronice. — Istotako izorno se je nosil oče Podplat (gosp. Hočevnar), čigar igra je vzbujala mnogo hrupnega smeha. — Ni mogoče, omenjati vseh podrobnostij, toliko je gotovo, da

pomeni ta vprizoritev za Šoštanj in okolico družaben dogodek. — Seveda bi ne bila predstava operete mogoča brez izborne šoštanjske narodne godbe, katero je z znano rutino vodil gosp. Nerat, v čigar rokah je bilo sploh muzikalno vodstvo. Ker razpolaga Šoštanj s takimi močmi, se smemo pač nadejati, da to ni bila prva in edina veselica te vrste. Toliko pa je gotovo, če se bo nadaljevalo po tej poti, lahko imamo veselo nado, da se bo na novo oživilo družabno — in tem potem sploh javno življenje Šaleške doline.

— Iz **Ormoža.** Minul teden so bili ljudje v naši okolici, po vaseh Pušinci, Frankovec in Lopprčice v velikem strahu. V petek pred prireditvijo plesa okoliške požarne brambe je nekdo pisal g. Baumannu, imejitelju žganjetoča v Ormožu, pismo brez znamke. G. Baumann ga je sprejel in v pismu je bila napisana grožnja, da bo nekdo požgal vse stare hiše v imenovanih vaseh. Pismo se je končalo s podpisom „da boste lumpa poznali“ in je bilo pisano v troje različnih pisavah. Ljudi se je polastil velik strah; po vaseh je začela hoditi patrolja. Orožniki so pridno preiskavali zadevo; dolžili so nekaj posestnika Kiriča v Frankovcih, pa je ta sum popolnoma neopravičen kakor se je skazalo. Najbrž je bilo to pismo le precej premetena reklama za zavarovalnice; vse, kar še ni bilo zavarovano je hitelo v Ormož, da si zavaruje hišo in gospodarska poslopja. Posebno si je veselje mel roke zastopnik štajerske medsebojne zavarovalne družbe, g. Štaman v Ormožu. Morda pa je hotel tudi kak zlobnež motiti ples slovenskih ognjegascv.

— **Prejeli smo** in priobčujemo z ozirom na našo vest o celjskem kaplanu Slaviču v št. 17. letn. sledeči „popravek“: „Ni res, da zabrusim na deželni meščanski šoli v Celju slov. dečku, ki mi ne more točno odgovoriti na nemško vprašanje pri veronauku v obraz: Ti slovenski tepec, če ne znaš nemški, zakaj pa greš v nemško šolo.“ Dr. Slavič, veroučitelj na dež. mešč. šoli v Celju. Naši notici v 17. šte. „Domov.“ smo dostavili izrecno: „Odgovornost prepuščamo za to vest „Sl. N.“ Tako daleč pa še vendar nismo.“ To priča, da smo imeli o g. kaplanu dr. Slaviču v narodnem obziru dobro mnenje; ta „popravek“ nam je je pa nekoliko omajal po starem pregovoru: „Qui s'excuse, s'accuse.“

— **Drobne novice.** Umril je v Velenju g. Vincenc Priboschitz. Pokojnik je bil jedna glavnih opor velenjskega „nemštva“. — V Celju je umrl vpočkjeni nadzornik Severne železnice, g. Ravnikar. — Celjska podružnica „Schulvereina“ je štela minulo leto 403 člane. Slovenci, pristopite vsi k tukajšnjima podružnicama Ciril-Methodove družbe! — Tatu obleke pri Ježovniku v Arji vasi so dobili zadnjo soboto v Celju v osebi nekega ključavničarja iz Žalca. Nakupoval je s svojo nevesto pri Šmidlu, tam so pa spoznali, da stanosila obleko in tvarino, katero je kupila pri Šmidlu Ježovnikova gospa. Ko so priredili pri ključavničarju hišno preiskavo, so dobili še več drugih ukradenih predmetov.

— „**Slov. Gospodar**“ piše ponovno v zadnji številki, da razni gospodje somišljeniki „Nar. stranke“ v Celju zapeljujejo dijaštvo k politiziranju in prirejajo med njimi shode, da bi jih navduševali za boj proti „farjem“. Konstatiramo danes, da to ni res. Objednem pa najresnejše opozarjamo, razne gospode duhovnike, ki posredno in neposredno zapeljujejo fante k špijonaži in denuncijantstvu, da utegne tudi nam miniti potrpežljivost, da se ne bodemo dali dalje neopravičeno blatiti v „Slov. Gosp.“ in si bodemo

moralni poiskati zadoščenja na primernih mestih. Molčali smo doslej, ker nismo hoteli uničiti kateremu fantu eksistence — ako pa se nas bo še vnaprej tako predrzno izzivalo, pa bomo storili resne korake. Posledice bodo nosili gošpodje duhovniki.

— Iz „okolija Bučecovec“ se v večeršnjem „Slov. Gosp.“ med vrstami in deloma tudi naravnost grozi, da nameravajo pristaši „Kmečke zveze“ razbiti shod, katerega priredi v nedeljo v Bučecovcih pri Enzingerju „Narodna stranka“. Opozorjamo danes na to, da se bo v Bučecovcih kakor na vseh shodih strogo izvajala zborovalna postava. Posledice naj pripišejo ljudje „Slov. Gospodarju“, ki ima žalosten pogum hujskati proti shodom, na katerih se bo razpravljalo o tako važni splošno narodni zadevi kakor je ravno preosnova volilnega zakona za Štajersko. Tudi to nam priča, koliko je gospodom pri Kmečki zvezi za razširjenje političnih pravic slov. ljudstva.

— Iz Vojnika. Večkrat se je že pisalo o vojniški „kavarni“, dan na dan čujemo mnogo pritožb. Nikomur ne zavidamo kruha in vsakemu privoščimo, da se živi kakor zna. Potrebno se nam pa zdi povedati, da se je eden najvplivnejših nemških mož, ki je tudi občinski odbornik izrazil, da bi se že poskrbelo za mir in red in da bi občina že ukrenila potrebno, a se ne sme zameriti raznim „nemškim“ volilcem, sicer potem pri volitvah propade. To je torej vzorno delo v nemčurski trški občini, ki mora včasih oči zatisniti, da se ne poruši cela umetno vzdržavana nemška stavba, ki jo še pokonci držijo sfabricirani nemčurski volilci.

— Podravski podružnici „Prosvete“ v Mariboru so poslali slavna Posojilnica v Gornji Radgoni 20 K, g. dr. Lemež Urban, odvetnik v Slov. Bistrici 3 K, g. Majdič Peter, industrijec v Celju 25 K, g. J. Roblek, državni poslanec 10 K, g. Siter Josip, c. kr. sodni svetnik v Brežicah 4 K. Vsem darovalcem izreka odbor podravske podružnice „Prosvete“ iskreno zahvalo! Za odbor:

filozof Franc Mravljak.

Želimo, naj bi ti vrli pospešitelji prosvetnega dela našli povsod mnogo posnemovalcev. Spominajte se na veseliceh „Prosvete“ in nabirajte za njo, vsak še tako majhen prispevek je dober. Nam vsem treba prosvete, prosvete in še prosvete.

— Predavanje o šolski higijeni. Učiteljstvo dekleške in deške šole v Slovenski Bistrici je uvedlo predavanja o šolskem zdravstvu in sicer se vrše po dvakrat na teden v konferenčni sobi deške šole. Predaval bo zdravnik dr. M. Murmayr, ki bi naj našel tudi po drugod posnemovalcev.

— O volitvi v brežiški okrajni zastop se piše „Slov.“, da je pričakovati razpust starega okr. zastopa v najkrajšem času, na kar je pričakovati medvladje po vladnem komisarju, kateri bo mogoče baron Moscon. (Ali ni možno dobiti Slovenca?) To medvladje bo kratke dobe, ako se doseže za obe stranki zadovoljni kompromis (?)

— „Slovenec“ in „Slovenski Gospodar“. „Slov. Gospodar“ je pisal v poročilu o govoru posl. Benkoviča, ko je govoril tudi o Robleku: „Žal, tudi (je poslanec Roblek v prosti zvezi državnoborskih kmečkih poslancev), žal, zato, ker je glasoval za odprtje mej. (Klici: Pfuj)“ Torkov „Slovenec“ pa piše: „Glede poslanca Robleka je bil n. pr. govornik izrecno in javno na shodu vprašan, ali je Roblek res glasoval za odprtje mej. Dr. Benkovič je to zadevo stvarno in resnici primerno pojasnil, da je

poslanec Roblek glasoval za nujnost predloga soc. dem., v kateri se med drugim zahteva, da se odpre meja države za uvoz živine“. Ta popravek „Slovenca“, katerega je očitno povzročil hud tobak, katerega je dala poduhati dr. Benkovič petkova številka „Domovine“, kaže najbolje resnico, ljubnost in poštenost „Slov. Gosp.“, katerega urednik je duhovnik dr. Ko-rošec. Kaj zasluži tako poštenjaštvo drugega kakor naše zaničevanje? — Izjavo glede g. dr. Jurtele, katero smo ozišgalsali v sredini številke „Domovine“, pa vzdržuje drž. poslanec Benkovič s svojim podpisom v „Slovenca“.

— Ustrelil se je v sredo zvečer v mestnem skladišču graške požarne brambe požarnik Fridmann. Vzrok je dosedaj neznan. — Ljutomerska podružnica nemškega „Schulvereina“ je štela minulo leto 85 članov.

— Umrl je 17. t. m. na Dunaju bivši finančni in trgovski minister Ign. pl. Plener.

— Olajšava mature. Kakor poročajo z Dunaja misli naučna uprava maturo v tem smislu olajšati, da bi odpadla nemško-latinska naloga in se zvišal delavni čas. Matematična naloga bo najbrž ostala. Pri ustmeni skušnji se bo oziralo bolj na splošni utis; iz zgodovine in fizike se bo manj skušalo, tem več pa iz nemščine. Ni še gotovo če se uvedene olajšave že letos upeljejo.

— Iz Št. Lenarta v Slov. gor. (Prosimo v „Slov. Gosp.“ točnega pojasnila.) Dne 16. t. m. vršila se je tukaj pod vodstvom krščanske socialne zveze veselica, katere sta se med drugimi udeležila tudi dva državna poslanca, pristaša „Kmečke zveze“.

Eden od teh je v svojem govoru smesil pristaše „Narodne stranke“, da niso prisotni, ampak „da so danes na vse kraje sfrčali“.

Pisec teh vrstic mora misliti, da govorniku ni bilo znano, da so bili na veselico povabljeni pač liberalni trški nemškutarji, ne pa slovenski rodoljubi, o katerih e misli, da simpatizujejo z „Narodno stranko“.

Teško bi bilo najti pravi izraz za govornika, če bi ta vedoč o tej okolnosti očitno napadal nepovabljene rodoljube radi tega, da niso prišli.

Po tem postopanju bi bilo sploh dognano, da klerikalna stranka ne prireja več slovenskih veselice, če vabi rajše liberalne nemškutarje, nego slovenske rodoljube nota bene take, ki se ne bavijo s politiko. Nadejamo se, da sta ta način vabljenja namenoma vprizorila ona dva prijatelja, ki sta, kakor ve takaj vsak otrok radi tega tako hudo klerikalna, ker to „nese“. Če bi se pa bilo po volji merodajnih mož tako postopalo in prihodnji „Slov. Gosp.“ ne prinese poveljnega pojasnila, bomo stvar razjasnili in navedli imena, da slovensko občinstvo izve kaki Slovenci so naši klerikalci.

— Cene klavne živine na Dunaju dne 10. februarja. Na osrednji živinski trg pri Sv. Marksu na Dunaju se je prignalo 3623 glav, 2905 glav pitane živine. Za Dunaj se je prodalo 3252 glav, tuji kupci so kupili 355 glav, 16 glav je ostalo neprodanih. Plačevalo se je za kilogram žive teže: ogrski pitani voli: I. (1047 glav) 70—99, II. (304 glave) 52—83, III. (155 glav) 50—71; gališki pitani voli: I. (86 gl.) 82—90; „nemški“ pitani voli (med njimi tudi iz naših dežel I. (217 glav) 85—98, II. (177 glav) 76—84 III. (52 glav) 67—75; 577 pitanih bikov po 59—72, 301 pitana krava po 55—72, suha živina (652 glav) 36—40 vinarjev. Teleta: (živa) 84—100, mrtva brez drobca 88—100 vin. za kilogram.

Pitana živina se je podražila od 1—4 vinarje pri kilogramu, suha je bila cenejša ko pretekli teden.

Svetovne vesti.

— Stavko proti mesarjem in pekomo organizirali delavci v Aschu na Češkem. Sklenili so dovažati kruh iz drugih krajev, mesa kolikor mogoče malo kupovati in gledati na ustanovljenje delavske pekarnice.

— Ubožci v Novej Jorku. Nek gostilničar se je odločil, da enkrat natisi vse lačne delavske otroke svojega okolisa. Pritisk otrok v gostilno je bil ogromen. Na tisoče jih je prišlo pred gostilno in so se borili za malo kosilce. Mnogo otrok je bilo v stiski težko ranjenih, policija je bila brez moči. Gostilničarju so razbili otroci vse pohištvo. — Nevolja ubožcem in brezposelnih ljudi v Novej Jorku je nepopisna, posebno vsled ostrega mraza. Da bi dala ubožcem vsaj nekoliko zasluzka, je sklenila vlada graditi veliko podzemeljsko železnico, pri kateri bi dobilo 75.000 delavcev dela. Zatorej ne v Ameriko ob tem času!

— Zopet nesreča na Vrbskem jezeru. Nedavno se je udrl led beljaškemu zdravniku dr. Hocku, sedaj pa se je utopil 31 letni brivski pomočnik z Dunaja Safesberger.

— Razbita shoda. Mladočehi so v Pragi že dva shoda prof. Masaryka, kateri v Starem mestu kandidira za deželni zbor, razbili.

Društvene vesti.

— Slov. akadem. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu naznanja, da se vrši 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer V. občni zbor z običajnim vspeodom. Slovanski gostje dobrodošli!

— Narodna čitalnica v Mozirju priredi v nedeljo, dne 23. svečana t. l. v lastnih prostorih veliko maskarado „v planinski koči“. K plesu svira polnoštevila ciganska godba H. Roy, obstoječa iz 10 do 14 mož. Vstopnina za osebo 40 v, maske 30 v. Začetek ob 7. uri zvečer. Maske so dobrodošle in se skupno zbirajo v spodnjih prostorih. Presenečenja so naravnost velikanska.

— Iz Šmarj pri Jelšah. V nedeljo, dne 1. marca 1908 ob 2. uri popoldne vrši se v občinski pisarni trga Šmarje redni občni zbor prostovoljne požarne brambe Šmarje. Vspored: 1. Poročilo o društvenem delovanju leta 1907. 2. Odobrenje letnega računa za 1907. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti in predlogi.

— Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj VI. redni občni zbor dne 22. t. m. ob pol 8. uri zvečer v prostorih društva s sledečim vspeodom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo odsekov. 4. Naddomestne volitve. 5. Slučajnosti. Slovanski gostje dobrodošli!

— Slovensko akadem. društvo „Adrija“ v Pragi priredi v petek, dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela Graf s prijaznim sodelovanjem gospe Taborske, članice mestnega gledališča na Kral. Vinogradih, slavnostni večer ob priliki štiristoletnice Primoža Trubarja s sledečim vspeodom: cand. phil. Ivan Lah; Primož Trubar in slovenska reformacija; gospa Taborska: Recitacija Aškercve „Slovenske legende“ ter iz „Primoža Trubarja“; tehn. Klavdij Kubeš; Primož Trubar-Hus (paralela, češko.)

— Slov. akadem. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu opozarja na predpustno prireditve 20. svečana v dvorani Kaufmannshaus (Neutorgasse) s plesom itd. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— Slovensko akadem. društvo „Adrija“ v Pragi priredi v četrtek, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v kavarni „Union“ svoj IV. redni občni zbor. Gostje, prijatelji društva, dobrodošli!

Dijaška kuhinja v Ptujju.

Prvega pol leta tekočega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: Okrajni zastop ptujski 400 K, posojilnica v Gornji Radgoni 40 kron, okrajna posojilnica v Ormožu in Makolah po 30 K, okrajna posojilnica v Ljutomeru 10 K, Gg. Erenčič Miha 24 K, dr. T. Horvat, dr. Fr. Jurtele, Andr. Jurtele, prof. v Moskvi in Jos.

Zelenik po 20 K, Kušar Janez s Helena 1031 K, Dr. Ant. Brumen, c. kr. komerč. svetnik A. Jurda prof. A. Kolarjč, dr. Schmirnal iz Rajhenburga, c. kr. višji davčni upravitelj A. Stepic po 10 K, Havelka, trgovec, Ksist Hrovatin, c. kr. poštni asistent, M. Koje, c. kr. davčni oficijal, Komljanec, Lenart Fr., trgovski knjigovodja, M. Lendovsek, župnik v Makolah, F. Pšunder, mestni vikar, Senčar Al., trgovec, Selinšek L., minorit, dr. B. Stubeč in c. kr. davčni upravitelj Fw. Toplak po 5 K, Prof. M. Olesšek, Meško Ksaver, župnik pri Mariji na Zili in Al. Pinterič po 4 K, Bratkovič Kazimir, c. kr. notar, dr. Lapažne in Letonja Fr., kaplan v Vltanju po 3 K, Koser Fr., c. kr. poštar v Juršincih, Kropivšek Val., mestni kaplan, gđc. Luknam in Berdo Skuhala po 2 K, Jager, mestni kaplan, Trafenik Jos., kaplan na Hajdini in Zupanec Jos. po 1 K. Razen tega so darovali živil nekateri roditelji podpirancev in sicer: Brus Ant., Golob Fr., Kancelar Ant., Karner, Kegl. Kuhar, Osojnik, Pihler in Toplak. Odbor Dijaške kuhinje se toplo zahvaljuje vsem dobrotnikom pa prosí tudi zanaprej blagohotnih podpor.

Ugodna prilika!

Proda se lepa nova hiša,

ležeča proti solncu, tik glavne ceste, četrtr ure od mesta Celje. Pri hiši, ki je pripravna za vsakega rokodelca, je vrt, vodnjak in vse druge potrebščine. Cena 5.600 K. Polovica se plača takoj, polovica lahko pozneje. — Pomdne pod: Ugodna prilika. Celje, poste restante. Ustmena pejasnila daje tudi iz prijaznosti gosp. Zagoričnik, solovodja v p. Celje, Dolgopolje štev. 18.

Naprodaj

je malo posestvo 10 minut od železniške postaje in 10 minut od farne cerkve; hiša je v dobrem stanu in s slamo krita gospodarska poslopja s svinjskim in živalskim hlevom in en nov kozolec za krmo, zemljišče v prvem razredu, vrt in velik sadonosnik. Posestvo ugodno za kakega penzionista ali rokodelca, ker je blizu zidane ceste. Cena je jako nizka, devetsto goldinarjev. Dopisnice se naj pošiljajo na naslov: 126 3—1

Janez Nunčič

pošta POLJČANE (kolodvor).

Na prodaj je

lepa težka pinegauska čez pol časa breja, šest in pol leta stara

kobila.

Naslov pove upravništvo „Domovine“.

125 3—1

120 2—1

Išče se

vodja za parno žago

nastop takoj.

Naslov pove upravništvo „Domovine“.

Trgovski pomočnik

samostalen delavec, zanesljiv, zmožen nemščine in slovenščine v besedi in pisavi, več trgovske korespondence, izvežban v manufakturni stroki, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Prednost imajo tisti, ki sedaj in že dalje časa pod omenjenimi pogoji službujejo. Dobra plača po dogovoru. — Pod enakimi pogoji

se sprejme tudi

prodajalka.

Pomdne pod „Prva moč 720“ na upravništvo lista „Domovina“.

123 2—1

Stavbinski polir

spreten in zanesljiv, dobi stalni posel pri stavbnem mojstru

Robert Smielowski
121 2-1 v Ljubljani.

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Službo dobijo

na graščini v zelo lepem kraju, z dobro hrano, perilom in stanovanjem ter z dobro plačo: špan (šofer), kateri se razume tudi na hmelj, perica, ki zna tudi dobro likati ali pa se tega vsaj v enem mesecu nauči, mlekar ali mlekarica, ki zna dojeti in kravam streči. Delo je lahko. Spričevala in znamke za odgovor je treba priložiti. Ponudbe na **vlastelinstvo ozir. oskrbnika Vatroslava Kosi Mar. Bistrica, (Hrvatsko).**

118 3-2

Trgovski učenec

iz poštene hiše in dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini pri **JANEZU LÖSCHNIGGU** v Šmarju pri Jelšah.

128 3-1

Starejega

trgovskega pomočnika

samostojnega in izvežbanega v trgovini mešnega blaga, sprejmeta **M. ZANIER & sin, Sv. Peter, Sav. dolina, Štajersko.**

POZOR! POZOR!

Josip Repič, Polzela

mizarska delavnica s stroji

priporoča svoje veliko zalogo popolnoma izgotovljenih oken, v velikosti do 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. Vrata istotako izgotovljena v velikost od 2, 2'20, 2'30, 2'40 m.

V zalogi je izgotovljeno pohištvo

Zajamčeno solidna in točna postrežba. Načrte za okna in vrata pošiljam na ogled.

Sprejem več spretnih mizarskih pomočnikov.

7 9-2

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KYEDER žalec v Savinski dolini, Štajersko.

13 130-18

Za neveste in ženine poročni prstani in druga ženitovanska darila.

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uhanov, verižic i. t. d. Velika izber očal ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem, katere razpošiljam zastoj in poštine prosto.

Naročite cenike

Točna postrežba! Nizke cene!

10 13-3

V Žiče!

Dne 1. marca t. l. se vrši v gostilniških prostorih g. Ivana Gosaka

prosta zabava in ples.

Za obilno udeležbo se priporoča uljudno gostilničar Ivan Gosak.

Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — Začetek ob 8. uri popoldan.

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča firma

R. Kocian

tovarnica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Tovarniške cene: Vzorc-franko.

Vabilo na

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Vuhredu“,

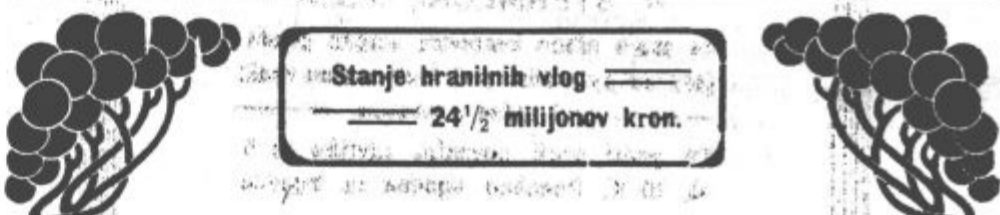
registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se vrši

dne 1. marca 1908. v uradnih prostorih ob 9. uri dopoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. — 2. Potrjenje računa za leto 1907. — 3. Čitanje revizijskega poročila Zadrugne Zveze. — 4. Nadomestna volitev enega člana načelstva. — 5. Volitev treh članov nadzorstva. — 6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Stanje hranilnih vlog

24 1/2 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto dan, svoj dolg tudi poprej poplačati.

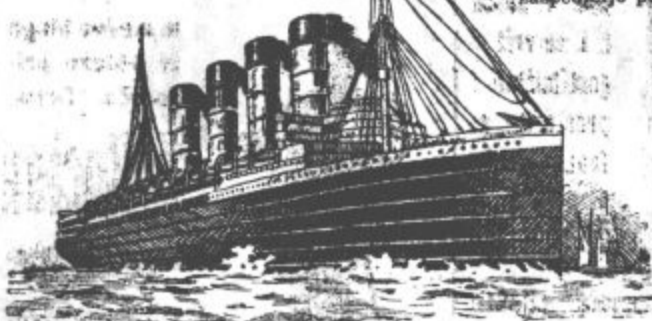
Posoja se tudi na menice in na vrednostne listine.

Rezervni zaklad nad 900.000 kron.

25 12-1

Generalna agentura

raspedajo potnikov v vse kraje z najboljšimi in najhitrejšimi parniki na svetu. Čez **Basel, Pariz, Havre** v **New-York**. Prevoz po morju samo **8 do 7 dni**. — Vsa nadaljna pojasnila, kakor tudi slike notranjosti parnikov, dajemo takoj in brezplačno. Plačilo samo na:

Amerikan. transportno društvo
(Predsednik: Frank Zotti, New-York.) 4. Solothurnerstrasse, Basel, Švica.

Hiša na prodaj.

V Braslovčah se hiša št. 16 z vrhom, travnikom in njiyo, vse skupaj 41 a 22 m² površ. iz proste roke proda. — Pojasnila daje c. kr. notar na Vranskem. 197 3-1

Trgovci!

Proda se skoro še novih dveje vrat, pet velikih izloženih oken, vse z železnimi roto in z brušenimi šipami in ena steklena sobna vrata po zelo nizki ceni.

Vse natančneje se izve v trgovini 105
R. STERMECKI, Celje.

Zastonj ostanke

volnene in cajgaste v trgovski hiši na debelo in drobno
R. STERMECKI, CELJE

ne more nihče zahtevati ampak prodajo se pa veliko pod lastno ceno vsaki prvi teden v mesecu.

Po pošti proti povzetju zavitke po 5, 10, 20 K. Posebno ugodno za trgovce,

Suhe gobe, brusnice, maline, želod, jabolke, hruške, fižol, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc,

trgovec v Celju
Narodni dom in graška cesta.

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravilo lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih cevi za kroglice in drobni svinec, za nasažanje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno puško, naj zahteva najnovejši slovenski cenik, kateri se brezplačno dopošlje. Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej.

IVAN RAVNIKAR, CELJE

priporoča svojo dobro založeno zalogo špicerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža, karboleja, ter vseh vrst lakov. Kupuje in prodaja deželne pridelke. Zaloga najfinjšega čaja, ruma, zdravnega konjaka in zdravnega vina vseh vrst. Vsako konkurencijo vzdržujočo kavo, surovo, kakor dvakrat na teden sveže zgnano. — Za postni čas priporočam zlasti sveži sir, sardine, ruse in morske postrove na olju in na sveže, suho in namočeno polenovo (Stockfisch).

Za spomlad imam v zalogi razno vrtno in poljsko seme preiskano od c. kr. kmetijske družbe. — Poštna naročila se točno izvrše.

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice).

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri

zapretju

v črevesih, gotovem viru največ boleznih. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci. Skatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 skatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; kdor pošlje znesek 245 K naprej dobi še povrhu zastonj zavitek z 8 skatljami.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka skatlja in navodilo našo protokolirano varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo tvrdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“
Dunaj I. Plankengasse 6. Zaloga v Celju: Lekarna Rauscher.

Kunard Line

TRST-NEW-YORK

je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot iz LJUBLJANE v Soverno Ameriko, ker tedni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega presedovanja ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potjo. Parniki soprostorni, varni, zračni in snažni; voziljsvake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **Andrej Odisek, Ljubljana** Slovenska ulica št. 25, poleg cerkve Svca Izidorjevega

Odhodi parnikov iz Trsta: Pannonia, sredo 26. feb. 1908. Carpathia, 3. marca 1908. Ultonija, 18. marca. iz Liverpoola: Lusitania, (največji in najlepši parnik sveta) 7./3., 4./4., 25./4. in 16./5. 1908. Mauretania 21./3., 11./4., 2./5. in 23./5. 1908.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

riporoča
kancelijski, konceptni, pisemni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Za predpustno sezono:

serpentine
kotiljone
čepice

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih štane, z eno ali dvoma kolonama, v papir, platno, gradl. ali po usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, kraje, šolske svete, učiteljstvo, župnijske urade, okrajne zastope, učitinske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje pečatniki, vigneta, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in svetilnicami od najpriprostejše do najfinejše izpeljave.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačne na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Prijetno dobro blago. © Solidna in točna postrežba

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužajte se

južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.** da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Galošne, prave ruske, s znamko „ZVEZDA“ priporoča P. Kostič v Celju.

POSOJILNICA V CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4100 združnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 K vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 1/2 milijona kron hranilnih vlog in nad 330.000 kron rezervnega zaklada.

v lastni hiši
Narodni dom

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2 %

posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 5 1/2 % in 5 % obrestovanju.

Karol Vanič * Celje * Narodni dom

Velika trgovina manufakturnega blaga. :: Zaloga modnega in črnega sukna, svile in perila.

Velika izber najnovejšega blaga za ženine in neveste. Špecialiteta „Liljsko platno“. Najnižje cene.